

Raadsvoorstel

Onderwerp: Beleidsregels Wet Bibob Velsen 2026

Datum collegevergadering	4 november 2025	Ambtenaar	N. Wijdenes
Zaaknummer	2042345	Telefoon	+31255567429
Portefeuillehouder(s)	F.C. Dales	E-mailadres	nwijdenes@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

De gemeenteraad van Velsen besluit:

1. Voor zover het zijn bevoegdheid betreft, de Beleidsregels Wet Bibob Velsen 2026 vast te stellen;
2. Het college van burgemeester en wethouders te mandateren om uitvoering te geven aan het gestelde in artikel 4.19b Omgevingswet.

Samenvatting

Het doel van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) is te voorkomen dat de gemeente onbedoeld criminele activiteiten faciliteert of het witwassen van onrechtmatig verkregen geld mogelijk maakt, bijvoorbeeld door het verlenen van een beschikking of het aangaan van een overeenkomst. Op grond van de Omgevingswet heeft de gemeenteraad sinds 1 januari 2024 een zelfstandige bevoegdheid om het Bibob-instrumentarium toe te passen. Het beleid stelt vast hoe in Velsen gebruik wordt gemaakt van het toepassingsbereik van de wet Bibob. Daarnaast stelt het college de raad voor om mandaat te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders voor het uitvoeren van de Bibob-toets in de gevallen waarin de raad bevoegd is.

Inleiding

Sinds de invoering van de Omgevingswet kan ook de gemeenteraad de wet Bibob toepassen. Normaal gesproken ligt die taak vooral bij het college of de burgemeester, omdat zij het bevoegd gezag zijn voor de diverse beschikkingen en privaatrechtelijke overeenkomsten die onder de reikwijdte van de Wet Bibob vallen. Op grond van artikel 4.19b, lid 1, van de Omgevingswet (Ow) zijn gemeenteraden bevoegd om de Wet Bibob toe te passen als een aanvraag tot het wijzigen van een omgevingsplan wordt gedaan. Voor de raad is die mogelijkheid vastgelegd in de beleidsregel in hoofdstuk 2, onder 2. De nieuwe beleidsregel is afgestemd met de gemeenten Heemskerk en Beverwijk. Hierdoor is het beleid in de IJmond herkenbaar voor alle inwoners en ondernemers.

GEMEENTE VELSEN

Dit voorstel gaat dan ook alleen over dat onderdeel. De rest van de beleidsregel is een bevoegdheid van het college of de burgemeester en is geen onderdeel van dit raadsvoorstel.

Beoogd doel en effect van het besluit

Voorkomen dat de gemeente met onbetrouwbare partijen zakendoet

Door de Wet Bibob toe te passen kan de gemeente nagaan of partijen met wie we zakendoen wel betrouwbaar zijn. De wet is bedoeld om te voorkomen dat geldstromen met een onzuivere herkomst via de gemeente worden witgewassen of criminele activiteiten worden gefaciliteerd. Als blijkt dat een partij of de mensen erachter antecedenten hebben die risico's met zich meebrengen, kan de gemeente bijvoorbeeld besluiten een beschikking te weigeren of geen overeenkomst aan te gaan.

Argumenten

Sluiproute afdekken

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om het omgevingsplan vast te stellen of te wijzigen. Een wijziging kan ertoe leiden dat een activiteit die eerst vergunningsplichtig was, dat niet langer is. Omdat er zonder vergunning geen Bibob-onderzoek mogelijk is, zou een aanvrager er belang bij kunnen hebben om een planwijziging aan te vragen in plaats van een vergunning. Door de wet Bibob ook bij omgevingsplanwijzigingen toe te passen, voorkomt dit voorstel dat deze sluiproute gebruikt kan worden.

Mandaatbesluit

Het toepassen van de wet Bibob heeft een grote impact op de persoonlijke levenssfeer van de aanvrager en zijn zakelijke contacten. Er worden allerlei financiële gegevens opgevraagd en daarnaast worden de antecedenten van de betrokkenen bekeken. Ook worden diverse gesloten bronnen geraadpleegd. De aanvragers zijn veelal inwoners of ondernemers uit de gemeente Velsen. Het is daarom van groot belang dat er voorzichtig wordt omgegaan met de opgevraagde gegevens en dat enkel de personen die direct met die gegevens moeten werken inzage hebben in die gegevens. Vanuit dat perspectief gezien wordt geadviseerd om de toepassing van de Wet Bibob te laten uitvoeren door het college. Zo wordt de gevoelige informatie met zo min mogelijk mensen gedeeld.

Het mandaatbesluit ziet enkel op het Bibob-onderzoek bij het wijzigen van het omgevingsplan op aanvraag. De raad blijft beslissingsbevoegd voor het inhoudelijke deel van het al dan niet wijzigen van het omgevingsplan. Het college heeft dus geen stem voor wat betreft de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag en de ruimtelijke afwegingen die daarbij horen. Enkel de daarbij horende integriteitstoets van de aanvrager zal door het college worden gedaan. Wanneer beide organen van mening zijn dat er geen bedenkingen zijn tegen een wijziging van het omgevingsplan kan deze doorgang vinden. De raad heeft altijd de leiding in het proces en is het orgaan dat uiteindelijk beslist over de aanvraag.

Alternatieven

Bij de voorbereiding van dit voorstel zijn twee alternatieven overwogen:

- **Geen toepassing van de wet-Bibob bij omgevingsplanwijzigingen**
Dit alternatief is niet wenselijk, omdat dit zou kunnen leiden tot een ongewenste sluiproute. Aanvragers met minder zuivere bedoelingen zouden er dan voor kunnen kiezen om een omgevingsplanwijziging aan te vragen in plaats van een vergunning, waardoor een Bibob-toets niet mogelijk is.
- **De gemeenteraad voert het Bibob-onderzoek zelf uit**
Ook dit alternatief is niet passend. Informatie uit Bibob-onderzoeken valt onder geheimhouding,

GEMEENTE VELSEN

terwijl de gemeenteraad in beginsel openbaar vergadert en raadsstukken openbaar zijn. Daarnaast is het uitvoeren van Bibob-onderzoeken een uitvoerende taak die beter bij de burgemeester of het college belegd kan worden.

Risico's

N.v.t.

Programma

Burger en bestuur

Kader

Wet Bibob
Omgevingswet

Participatie en inspraak

N.v.t.

Financiële consequenties

Door het geringe aantal wijzigingen van het omgevingsplan op aanvraag verwachten we geen extra middelen nodig te hebben voor de uitvoering van dit besluit.

Ten aanzien van de uitvoering van het volledige bibob-beleid is, als gevolg van de aankoop van onderzoekssoftware, voldoende capaciteit aanwezig om een eerste bibob-screening uit te voeren voor de omgevingsvergunningen, subsidies en overeenkomsten die in risicogebieden en -categorieën vallen. Indien uit deze screening een verhoogde integriteitsrisico blijkt, zal een volledig bibob-onderzoek worden uitgevoerd. Voor de overige vakgebieden (horeca en andere beschikkingen op grond van de APV en Bijzondere wetten zoals Alcoholwet) blijft de toetsing zoals die nu is. Hier wordt een volledig bibob-onderzoek uitgevoerd door de vakafdeling.

Er is op dit moment onvoldoende capaciteit om voor alle aanvragen een volledig bibob-onderzoek, waaronder ook een financieel onderzoek, uit te voeren. Mocht uit de voorgestelde werkwijze blijken dat dit toch wenselijk is en er is financiële ruimte, dan wordt een aanvraag voor de voorjaarsnota voorbereid om dit wel mogelijk te maken. Gelet op het meerjarig financieel perspectief, zal dan ook worden onderzocht of de prioriteiten van het beleid aangepast moeten worden en de beschikbare capaciteit dus anders ingezet moet worden. Tegelijkertijd wordt het proces zo efficiënt en effectief mogelijk ingericht, zodat de regeldruk voor ondernemers beperkt blijft.

Gelet hierop én in verband met de sterke preventieve werking van Bibob, is ervoor gekozen om het beleid met de voorgestelde prioriteiten en ambities vast te stellen.

Uitvoering van besluit

GEMEENTE VELSEN

Na vaststelling van de beleidsregel zal deze worden gepubliceerd in het digitale gemeentebblad. Als een aanvraag wordt gedaan voor het wijzigen van het omgevingsplan dan zal de ambtelijke organisatie een bibob-onderzoek uitvoeren.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Beleidsregels Wet Bibob gemeente Velsen 2026

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales

